

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 69/2011
21.10.2011

Asia Korvausvaatimus

Korvausvaatimuksen tekijä

A, verovalmistelija

Virasto Verotoimisto

Korvausvaatimus

Verotoimisto on veloitettava maksamaan A:lle valtion virkamieslain 9 §:n vastaisen menettelyn johdosta 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

A oli toiminut verotoimistossa 1.7.2002 - 31.10.2009 yhteensä 14 määräaikaisessa virkasuhteessa. Hänen tehtävänsä olivat olleet luonteeltaan pysyviä verovirastossa tehtäviä töitä. Määräaikaisuuksia oli lisäksi lainvastaisesti pätkitty 1.9. - 31.12.2008 ja 1.1. - 28.2.2009, jolloin A oli toiminut B:n sijaisena, sekä 1.3. - 30.6.2009 ja 1.7. - 31.10.2009, jolloin hän oli toiminut C:n sijaisena. Kumpaakaan virkaa ei ollut lopulta täytetty niiden vapautuessa.

Vastine

Verovirasto on antanut vastineen, jonka mukaan A:n virkasuhteiden määräaikaisuuden perusteena oli vuosina 2002 ja 2003 ollut avoinna oleviin virkoihin kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen. Tämän jälkeen A oli toiminut virkavapauksien, vuorotteluvapaan ja sairauslomien sijaisena lukuun ottamatta 1.9.2008 - 28.2.2009, jolloin hän oli hoitanut väliaikaisesti avoinna ollutta virkaa, joka oli jouduttu lakkauttamaan.

Vastaselitys

A on antanut vastaselityksen, jonka mukaan hän oli tehnyt koko ajan samoja työtehtäviä, eivätkä tehtävät olleet vastanneet sijaisen tarpeen aiheuttaneen virkamiehen tehtäviä. Kyse ei ollut ollut myöskään kausiluonteisesta työstä.

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN RATKAISU

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoimena olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta.

Lain 9 §:n 2 momentin mukaan virkaan voidaan nimittää määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, jos viran luonteeseen tai viraston toimintaan liittyvä perusteltu syy sitä vaatii.

Lain 9 §:n 3 momentin (1088/2007), joka on tullut voimaan 1.1.2008, mukaan, jos virkamies nimitetään määräajaksi, tulee nimittämiskirjasta ilmetä määräaikaisuuden peruste. Virkamies on nimitettävä koko määräaikaisuuden perusteena olevaksi ajaksi, jollei erityisestä syystä toisin päätetä.

Valtion virkamieslain 56 §:n mukaan virkamiehellä, joka on ilman 9 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä perustetta nimitetty määräajaksi tai ilman pätevää syytä toistuvasti peräkkäin nimitetty 9 §:n 1 tai 2 momentin nojalla määräajaksi, on oikeus virkasuhteen virastoon päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä tämän viraston virkamieheksi, saada virastolta vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Korvauksen määrää maksettavaksi virkamieslautakunta.

Asiassa saatu selvitys

A on asiakirjoihin liitettyjen nimittämiskirjojen mukaan nimitetty määräajaksi verotoimistoon verovalmistelijaksi (kesätyöntekijäksi 1.7. - 31.10.2009) seuraavasti:

- 1.7. - 31.12.2002, avoimen viran tehtävien hoito, nro 6465;
- 1. - 31.1.2003, avoimen viran tehtävien hoito, nro 6487;
- 1.2. - 30.6.2003, avoimen viran tehtävien hoito, nro 6487 ;
- 1. - 30.7.2003, avoimen viran tehtävien hoito, nro 6487;
- 1.8. - 31.12.2003, sijaisuus (D, nro 6410);
- 1.1. - 12.8.2004, sijaisuus (E, nro 6484);
- 13.8.2004 - 31.12.2005, sijaisuus (E, nro 6484);
- 1.1. - 30.10.2006, sijaisuus (nro 06484);
- 1.11.2006 - 31.1.2007 (vuorotteluvapaa, nro 06459);
- 1.2.2007 - 31.12.2007 (osa-aikaisista viroista säästyvillä varoilla);
- 1.9. - 31.12.2008 (sijaisuus, nro 06388);
- 1.1. - 28.2.2009 (sijaisuus, nro 06388);
- 1.3. - 30.6.2009 (sijaisuus, nro 06656);
- 1.7. - 31.10.2009 (kausiluonteinen työ)

A on ollut äitiyslomalla ja vanhempainvapaalla 24.7.2007 - 3.6.2008 sekä hoitovapaalla 4.6. - 31.8.2008.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Nimitykset 1.7.2002 - 31.12.2007

Valtion virkamieslain mukaan korvausvaatimus tulee tehdä kuuden kuukauden aikana virkasuhteen päättymisestä. Lain esitöiden (HE 291/1993, s. 43 vp) mukaan virkasuhde katsotaan päättyneeksi, kun määräaikaisten virkasuhteiden välinen aika on enemmän kuin 30 päivää. Asiassa ei ole merkitystä sillä, onko virkamies virkasuhteen päättyessä ollut äitiys-, vanhempain- tai hoitovapaalla. A:n olisi siten tullut tehdä aikaa 1.7.2002 - 31.12.2007 koskeva korvausvaatimus viimeistään 30.6.2008. A:n virkamieslautakunnalle 8.3.2010 saapunut korvausvaatimus on siten mainittujen nimitysten osalta tehty liian myöhään.

Nimitykset 1.9. - 31.12.2008 ja 1.1. - 28.2.2009

Nimittämiskirjoissa A:n virkasuhteen määräaikaisuuden perusteena 1.9. - 31.12.2008 ja 1.1. - 28.2.2009 on ollut viran nro 06388 sijaisuus. Veroviraston vastineesta ilmenee, että nimitysten perusteena on kuitenkin ollut avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen äkillisen kuolemantapauksen johdosta. Verovirastolla on siten ollut laillinen peruste kyseiselle määräaikaiselle nimitykselle. Tässä ensimmäisessä virkasuhteeseen nimittämisen yhteydessä ei verovirastolla ollut selvillä, täytetäänkö virka taikka lakkautetaanko se. Tässä olosuhteessa verovirastolla on valtion virkamieslain 9 §:n 3 momentin säännöksestä huolimatta ollut oikeus nimittää A vielä toistamiseen määräaikaiseen virkasuhteeseen samalla perusteella eli avoimeen virkaan kuuluvien tehtävien väliaikaisen järjestämisen johdosta. Virkamieslautakunta ottaa tässä huomioon nimityksen lyhyen, kahden kuukauden ajan.

Nimitykset 1.3. - 30.6.2009 ja 1.7. - 31.10.2009

A:n oman käsityksen mukaan hän on 1.3.- 30.6.2009 toiminut C:n 31.10.2009 asti kestäneen sairausloman sijaisena. Työnantaja ei ole tätä tietoa vastineessaan kiistänyt.

Virkamieslautakunta toteaa, että nimittämiskirjassa 1.3. - 30.6.2009 määräaikaisuuden perusteeksi on merkitty viran nro 06656 sijaisuus. Lautakunta pitää asiassa selvitettyinä, että A:n määräaikaisen nimityksen perusteena on tältä osin ollut C:n sairausloman sijaisuus. Lautakunta toteaa, että sijaisuus voi olla määräaikaisten virkasuhteiden perusteena riippumatta siitä, vastaavatko määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetyt tehtävät tai palkkaus sijaisen tarpeen aiheuttaneen virkamiehen tehtäviä tai palkkausta. Kun työnantaja ei kuitenkaan ole edes väittänyt, että asiassa olisi ollut valtion virkamieslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu erityinen syy, joka oikeuttaisi nimittämään virkamiehen määräaikaiseen virkasuhteeseen määräaikaisuuden perusteena olevaa aikaa lyhyemmäksi ajaksi, työnantajan olisi tullut nimittää A määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.3.2009 alkaen 31.10.2009 saakka. Näin ollen lautakunnan ei ole tarvetta lausua nimityksen 1.7. - 31.10.2009 osalta.

Lopputulos

Verotoimistolla ei ole ollut valtion virkamieslain 9 §:n 3 momentin mukaista erityistä syytä nimittää A:ta määräaikaiseen virkasuhteeseen ajalle 1.3. - 31.10.2009.

Korvauksen määrää harkittaessa on otettu huomioon A:n ikä (s. 1979), hänen palvelussuhteensa kesto sekä hänen mahdollisuutensa saada tulevaisuudessa ammatiaan tai koulutustaan vastaavaa työtä.

Päätös

Verotoimisto määrätään suorittamaan valtion virkamieslain 56 §:n mukaisena korvauksena A:lle kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Vaatimus hylätään enemmälti.

Virkamieslautakunta ei tutki korvausvaatimusta siltä osin kuin korvausta on vaadittu 1.7.2002 - 31.12.2007 tehtyjen määräaikaisten nimitysten osalta.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 9 § ja 56 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja Heikki Jukarainen

Esittelijä Petteri Plosila

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet Äijälä, Isomäki, A. Nieminen ja Komulainen sekä vähemmistön jäsenet Kulla, Paanetoja, M. Nieminen ja varajäsen Tarnanen.

Vähemmistön äänestyslausuma liitteenä.

Liite**Eri mieltä olleiden jäsenten Kulla, Paanetoja, M. Nieminen ja varajäsen Tarnasen lausuma:**

Nimitykset 1.9. - 31.12.2008 ja 1.1. - 28.2.2009

Katsomme, että kun työnantaja ei ole edes väittänyt, että asiassa olisi ollut valtion virkamieslain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu erityinen syy, joka oikeuttaisi nimittämään virkamiehen määräaikaiseen virkasuhteeseen määräaikaisuuden perusteena olevaa aikaa lyhyemmäksi ajaksi, työnantajan olisi tullut nimittää A määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.9.2008 alkaen 28.2.2009 saakka.

Edellä mainituilla perusteilla katsomme, että verotoimistolla ei ole ollut valtion virkamieslain 9 §:n 3 momentin mukaista erityistä syytä nimittää A:ta kahteen määräaikaiseen virkasuhteeseen myöskään ajalla 1.9.2008 - 28.2.2009.

Muilta osin ja määrätyn korvauksen osalta olemme samaa mieltä kuin enemmistö.

Asian esittelijän, virkamieslautakunnan sihteerin Petteri Plosilan eriävä mielipide oli samansisältöinen kuin vähemmistön äänestyslausunto.